

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Methodvs Expeditæ Commvniõnis Tum pro Sacerdotibus,
tum pro omnibus fidelibus communicaturis**

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1657

De leiunio naturali requisito ante communionem, §. 6.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41783

jur. Cætera, quæ ad Infirmi-
 communionem pertinent, dice-
 mus infra suo loco cap. 5. vide
 item c. 3. §. 4.

§. 6.

*De jejunio naturali requisito
 ante Communionem.*

15 **D**Vo mox dicenda requi-
 runtur ad hoc ut vio-
 letur jejunium naturale, dictum
 naturale ad differentiam Jejunii
 Ecclesiastici, quod Ecclesia præ-
 cipit observari in diebus Jeju-
 niorum. Eo violato, ad sacram
 Communionem, extra casum
 necessitatis, de quo dicemus
 mox, §. 8. accedere, sacrile-
 gium mortale esse (& quidem
 per nos unum) *b* ignorat nemo.

16 Primò, igitur requiritur,
 quòd quicumque cibus, vel po-
 tus sumatur: cibus autem, &
 potus est ille, qui in stomacho
 alteratur, seu digeritur, vel ad
 dige-

*a De Lug.
 de Euch.
 d. 15. sec. 2*

*b Ut sup.
 diximus
 c. 1. §. 3*

digestionem pertinet. Secundū
quòd id fiat per actionem, quæ
fit comestio, vel potatio: quæ
talis non est, nisi ex prædictis
cibo, & potu assumatur, & in
stomachum trajiciatur.

Quæ pertinent ad cibum.

17 Dixi (quicumque cibum)
si quidem etiam modicissimus
cibus, ut modicum granum anti-
si, ex proposito deglutitum vio-
lat cjejunium hoc: nam ex Con-
cilio Toletano, cibus, vel po-
tus, quamlibet minimus, ante
communione, prohibetur.

18 Dixi iterum (cibus) ossi-
culum enim sive fructuum, sive
alterius generis, frustum ligni
solidi, moneta aurea, globulus
plumbeus, frustum unguis, fi-
lum ex ferro, vel serico, vel la-
na, & similia, non violant, & et-
iam in magna quantitate: non
enim sunt cibus. Et non me-

*c De Lugo
ibid n 22.
& 27. &
Hurt. de
Euch. d. 9.
diff. 15.*

*d De Lug.
cit n. 32.*

diocre

diocre signum, quod in stomacho non alterentur, est, quia eadem integra, ut deglutiuntur, a quolibet, etiam valido stomacho, egeruntur in excrementis. Contra, violat Tabacum per os assumptum, si deglutiatur, e pillulæ ad medicamenta, & similia: quia sunt cibi, quamvis medicinales: quibus semper est immista aliqua tenuis particula apta ad digestionem, nutritionemque.

19 His violentibus addo libens papyrum, seu chartam, & filum ex lino: ducunt enim originem ex herbis, & sunt in substantia herbæ, quæ digeruntur: ut etiam est musca, culex, & vermiculi, digeruntur enim & ipsi. Nec valet cum aliquibus dicere, papyrum, & filum ex lino esse cibum humanum, non, inquam, id valet dicere: nam nec fœnum, & palea v g. sunt cibus humanus, & tamen, quia dige-

e Præpo-
sit. in 3.
p. 9. 80.
art. 8.
dub. 1. n. 39

f De Lug.
ibid. di-
st. n. 32.

digeruntur, violant: Huc item reduco terram, seu cretam, quam foeminae, ob delectationem, vel ad diminuendum colorem, comedunt: cum enim non sit purum elementum, puto alterari in stomacho, & consequenter violari jejunium. Et sanè quis neget pulverem ex lapide Bezzuar, vel ex terra Cypria, etiam si solus, sine jusculo deglutatur, cum sumatur per modum cibi medicinalis, solvere jejunium? par autem videtur ratio in terra, seu creta.

*g Summa
Diana V.
Commu-
nionis dis-
positio
9.33.*

Dices cum aliquibus Terra, g & similia in magna quantitate non violant jejunium Ecclesiasticum: ergo in minima non violant naturale. Respondeo nego consequentiam: nam terra, & similia non violant jejunium Ecclesiasticum, quia modicissimum est illud, quod in ipsis, etiam acceptis in magna quantitate, inest nutritivi, seu digesti-

digestibilis: sicuti evenire in cibis medicinalibus modò dixi num. 18. At hoc modicissimum, quod ibi inest, satis est ad violandum jejunium naturale, ad quod violandum sufficit quodlibet modicum, ut vidimus num. 17.

20 A cera non violari jejunium nec naturale, nec Ecclesiasticum, etiam in magna quantitate assumpta, docet Summa Diana, h̄ citatque pro se Ioan- nem De Lugo disp. 15. de Eucharistia sect. 2. num. 29. Sed ibi De Lugo juncto n. 25. meminit cretae non cerae in meo codice, quae satis diversa sunt: magis tamen acquiesco, quòd frangat jejunium, sicuti dixi de ipsa creta, & terra: immo rationabilius, quia magis alterabilis, & partibus aliquibus mellis immista semper est.

21 Si quis deglutiat avellanam, vel pineam nucem cum cortice integram, frangere jejunium

h̄ Idem
ibid.

Huc item
u cretam,
delectatio.
ndum co-
cum enim
ntum, puro
& conse-
nium. Et
rem exla-
k terra Cy-
ine juscule
matur per
alis, solve-
em videret
ra.
us Terra,
quantitate
n Ecclesia-
nima non
Respondeo
: nam cer-
blant jeju-
quia mo-
quod in
in magna
itivi, seu
digesti-

*i Jo Sanc.
in select.
disp. 42.
n. 23. fine.*

nium docet Ioannes Sanchez
quia est materia comestibilis,
& per accidens non alteratur.
De qua doctrina ego dubito:
quia ut trajicitur, nec est altera-
bilis, nec digestibilis.

Quæ pertinent ad Potum.

*k De Lug.
ibid. n. 32*

22 Dixi deinde de requisitis
ad violandum jejunium (Potus)
quia gutta aquæ de industria
sumpta, violat hoc jejunium,
sicuti violari à medio anisi gra-
no, paulò ante diximus: ille enim
est cibus modicus, hic modicus
potus. Violat etiam potio me-
dicinalis, aurum item potabile,
ut etiam sanguis, quem sugeret
quis ex suo v. g. digito vulnera-
to: quia hæc per modum potus
assumuntur. Si à te hauriatur
aqua (immo & quodlibet aliud)
& statim à stomacho ejiciatur;
judicandus es non jejunus, sal-
tem ex eo capite: quia sem-
per

per re-
cho.

Qu

23

mestio

gutta

salivæ

jusculi

sic bene

que sal

qui ex

mistus

non vi

modo c

vis, qu

casta tra

vel hun

magna

gingivi

mistus,

sumpti

rcin fo

per remanet aliquid in stoma-
cho.

*Quæ pertinent ad naturam
Comestionis vel Potationis*

23 Dixi denique (quæ sit comestio, vel potatio) quia Primò gutta / aquæ, quæ commiscetur salivæ dum os abluis, vel gutta iusculi *m* quando illud gustas, an sic benè præparatum, immistumque salivæ traicis, vel sanguis, *n* qui ex capite fluit in os, & immistus item salivæ deglutitur, non violant. Secundò eodem modo culex, vel musca, *o* vel pulvis, quæ casu in os volitant, & casu traiciuntur. Tertiò sanguis vel humor *p* descēdens, etiam in magna quantitate, ex capite, vel gingivis, etiam non salivæ immistus, si deglutiatur. Quartò sumptio Tabacchi per nares, sive in folio, sive in pulvere, sive in

*1 Idē De
Lugo n. 23
m Idem
ibid.
n Idem
ibid.*

*o Idē n 33
& Hurt.
de Euch.
d. 9. diff 15
p De Lug.
ibid. n 23.*

in

q *Grana-*
do in 3. p.
contr. 6.

tract. 10.

d. 8. n. 4.

r Colligi-
tur ex

Suar. de

Euch d. 68

sect. 4.

§ Queres
rursus.

¶ Grana-
do ibid.

t Colligi-
tur ex De
Lugon. 33

in fumo, q immo & aliquantū-
lum aquæ attractæ r per nares,
non solvunt jejunium: quia hæc
omnia non sunt comestio; vel
potatio: sed prima est trajectio
salivæ, secunda est respiratio,
tertia est fluxus, quarta est at-
tractio, seu afflatio narium. De-
nique odor quilibet / non vio-
lat jejunium: quia; præter
quam quod non est cibus, vel
potus; non sumitur per come-
stionem, potationemve, sed per
prædictam narium afflationem.

24 Contra musca, vel culex;
& sicca de industria comedas, vel
etiam potens ea expuere, nihi-
lominus trajicis; violat jeju-
nium: quia ex una parte hæc
digeruntur, suntque ut modo
diximus, cibus, & ex alia hæc
est propria comestio: quod enim
involuntariè ab extrinseco ve-
nerit; non obstat: nam etiamsi
involuntariè ægrotus per vim
cibetur, & decidens in flumen
aquam

aquam invitus bibat; non propterea erit jejunus. Adde quod tu jam voluntariè trajicis: unde hæc non erit respiratio, sicuti esse modo diximus, quando casu, ex vi ipsius respirationis, prædicta musca trajicitur.

25 Præterea non violant jejunium frustulæ, quæ in dentibus remanent ex reliquiis cœnæ, si non de industria deglutiuntur: *Aa* si quidem sic non fit comedestio: nam vel cum saliva, vel ex respiratione trajiciuntur. Violant tamen *Bb* si deglutiuntur ex industria: quia sic æquivalent comedestioni: & parum fatigant, quòd non hoc die, sed altero assumptæ fuerint, dummodo comeduntur: quo pacto, propter eandem rationem, etiam violatur jejunium à saccharo, seu tabellis, *Cc* ad raucedinem avertebam, positis in ore vesperi ante cubicum, sed quæ post meridiem noctem liquefiant, & trajiciantur

Aa De Lugo ibid. n. 36 Vas. de Euch. d. 211. c. 3. n. 30. Hur tad de Euch. d. 9. diff. 15. Bb Ibid. Cc De Lugo n. 26 § 27.

liquantur
per naves,
quia hæc
estio; vel
trajectio
respiratio,
ta est at-
ium. De-
non vio-
; præter
bus, vel
per come-
e, sed per
lationem.
vel culex,
medas, vel
re, nihi-
olat jeju-
parte hæc
ut modo
alia hæc
quod enim
nfeco ve-
m etiam si
per vim
a flumen
aquam

Dd Ta-
biena Hen
riq. Jo. à
Cruce
Diana
Suar. Ro-
driquez
Coninch.
Aliique.

Ee Bonac.
de Sacr.
d. 4. q. 6.
p. 2. n. 9.
Ff Tanne-
rus tom. 4
disp. 5 q. 8
ar. 8. nos. 1

ciantur in stomachum. Aliqui
docent per prædictas cibi reli-
quias nunquam violari jeju-
nium: quod sanè, saltem propter
authoritatem extrinsecam non
ignobilium Doctorum *Dd* non
est improbabile. Id quod, ne ad
prædictas tabellas extendas ve-
lim: quia in his, cum voluntariè
assumptæ fuerint, magis clarè
apparet ratio comestionis.

26 Denique Aromata in ore
tenere, immo, & contere, ut
frequenter fit in Mastice, & in
Tabacco ad confortandum ca-
put, vel ad phlegmaticum humo-
rem evacuandum; si non deglu-
tiantur, non nocent jejuniis: *Ee*
quia ejusmodi actio comestio
nullatenus est. quòd si aliquid ex
his descendat cum saliva, ut cer-
tè semper evenire oportet, cum
cohiberi non possit, quin des-
cendat saliva illis aromaticibus
affecta; non affert *Ff* impedi-
mentum jejuniis: siquidem, non
est

est per modum cibi, vel potus, sed per modum salivæ, seu commistim cum saliva. Illud, quod aliquis addit, quod videlicet, si dum prædicta aromata in ore quis voluit, granum aliquod casu in stomachum descendat, non solvatur jejunium; mihi difficile est: quia hæc est vera, licet non volita comestio. Neque eadem est ratio de musca in os volitante, & casu deglutita: hæc enim actio nullo modo est comestio, sed respiratio: cum granum illud in ore contritum, volutatum, & in stomachum, quamvis contra voluntatem trajectum, comestio sit, & non sola respiratio, ut de decidente in flumen, & aquam involuntariè deglutiente diximus num. 24.

*An somnus, vel cibus digestus
requirantur ante Com-
munionem.*

Gg De
Lugoibid.

339.

27 Duo denique adverte. Pri-
mo minimè requiri, quod Gg
post cibum, ante mediam no-
ctem, assumptum, homo dor-
mierit, vel cibum digesserit:
hæc enim non sunt in præcepto.
Ex quo olim consului cuidam,
qui cæterum non infirmus, ma-
ximam tamen famem facile pa-
tiebatur, nec se se cohibere per
quatuor horas sine cibo poterat:
consului, inquam, ut immedia-
tè ante mediam noctem se cibo
reficeret, & antequam illæ horæ
elaberentur, quamvis non dum
digesto cibo, ritè communica-
ret.

De Tempore quo violatur jejunium naturale.

28 Adverte Secundo tempus, quo jejunium, de quo agimus, violatur, esse quando quid comeditur, vel bibitur post mediam noctem, quæ per horologium notatur per primum pulsam Campanæ: & (si horologium quadrantes ante horarum pulsam notat) per primum pulsam primi quadrantis: tunc enim notatur incipere dies sequens. Unde, si forte tunc es in actu bibendi, & prosequaris post dictum primum pulsam; jam naturale jejunium violasti. Nec enim sequor unum, aut alterum dicentes initium sequentis diei incipere post ultimum prædictæ campanæ pulsam.

Hh Sane.
l 2 de ma
trim d. 41
n 40. De
Lugo d. 15
de Euch.
sect. 2.
n 27. 40